

Da saven larmer, og træspånerne fyger, er det afgørende at beskytte både ører og øjne.

Ved at holde savværket helt tæt til stammen, når du trækker, får plankerne en jævn overflade.

Massive planker med **TRANSPORTABELT SAVVÆRK**

Det skal du bruge

Skal arbejdet gå gnidningsfrit, kræver det en sav med en kraftig benzinmotor på minimum 50 cm³, men gerne mere. Vi har brugt en Stihl MS 661 C-M, der med sine 91,1 cm³ har masser af kraft i overskud. Vi bruger et sværd med en længde på 50 cm, hvilket selvfølgelig kan varieres, alt efter hvor stor en stamme der skal skæres. På sværdet monterer vi en såkaldt kløvekæde, som er beregnet til at skære på langs af stammer. Til at styre saven med bruger vi et lille transportabelt savværk af typen Alaskan Sawmill. Et lignende savværk fås fra 900 kroner.

Savværket måler
32 x 90 cm og
vejer 6,5 kilo.

Stihl MS 661 C-M
koster fra 10.700 kr.
inkl. 50 cm sværd og
kløvekæde.

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD

Er du fortrolig med en motorsav, er det en nem og sjov opgave.

LET

SVÆRT

TIDSFORBRUG

En times tid, når træet er fældet.

PRIS

Lignende savværk fås fra 900 kr.

MATERIALER

- Savværk
- Motorsav m. kløvekæde
- Et par lægter

SPECIALVÆRKTØJ

- Ringgaffelnøgle
- En flaske sulfovand

Vil du i gang med at skære dine egne planker uden at skulle investere en formue i et stort savværk, så er et transportabelt ét af slagsen vejen frem. Savværket fylder nemlig et minimum, og **plankerne bliver imponerende flotte.**

Det kræver ikke længere et gigantisk savværk at skære planker af en træstamme. Med et transportabelt savværk af typen Alaskan Sawmill kan du nemlig tage det under armen og skære plankerne der, hvor træet ligger. Selve savværket behøver ikke koste alverden, men motorsaven skal være af en vis kaliber, da der er tale om krævende skærearbejde.

Vi viser, hvordan du monterer saven i savværket, hvordan du placerer savværket på stammen, og hvordan du indstiller det, så plankerne får den ønskede tykkelse. Når det hele er indstillet korrekt, lægger vi stammen til rette på et par modificerede træstubbe og skærer plankerne en efter en. □

Med et savværk af denne type kan du skære planker af træstammer med en diameter på op til 80 cm.

Fæld et træ

Har du et træ, der alligevel skal fældes, er det oplagt at skære det op til planker. Vores træ står i en lysning som et af de yderste i skovbrynet. Vi behøver derfor ikke være nervøse for at ramme hverken hus, hæk eller terrasse. Vi vil dog gerne have træet til at falde pænt ud i lysningen, så det ikke beskadiger de øvrige træer.

Vi skærer derfor et hak i træet efterfulgt af et vandret snit, hvorefter vi vælter det med håndkraft. Når træet er væltet, skærer vi alle grene væk og placerer stammen på et par interimistiske bukke.

1 Skær et såkaldt forhugget i stammen. Vinklen på forhugget skal gerne ligge mellem 40 og 60°. Snittet sørger for, at træet kommer til at mangle støtte fortil og derfor vil vælte i netop den retning.

2 Skær et vandret snit i bagsiden af stammen. Snittet skal gerne ligge 4-5 cm over den nederste del af forhugget. Du skal ikke skære stammen helt over, men standse, så der stadig er 4-5 cm tilbage.

3 Skub stammen i retning af forhugget, og gå væk, når det begynder at knage. Der skal som regel ikke så meget til, før træet giver efter og vælter.

4 Skær alle grene væk, så det kun er stammen, der er tilbage. Prøv at skære så tæt på stammen som muligt, men uden at lave dybe hak.

5 Skær enderne på stammen rene, så der ikke er nogen ujævnheder, når du går i gang med savværket.

6 Vi skærer et par V-formede hak i en stamme og deler den i to, så vi får to stabile "bukke" at lægge stammen på. Det kan gøres på mange andre måder. Det vigtigste er, at stammen ikke kan rulle nogen steder.

7 Læg stammen til rette på "bukkene". Her er det en fordel at være to, da selv en lille stamme på 2-3 meter er forbavsende tung.

Sådan virker savværket

Princippet bag et mobilt savværk minder en del om en stor og meget grov ostehøvl. Ved at spænde savværket fast på motorsavens sværd og efterfølgende indstille afstanden mellem sværdet og selve aggregatet kan du nemlig bestemme, hvor tykke skiver du ønsker at skære. Med en hånd på motorsaven og en på

savværket kan du trække saven gennem stammen og skære så mange planker, som træets diameter tillader. I vores tilfælde blev det til fire hele planker. Der går nemlig en del træ tabt, hvis man som os skærer ca. 6 cm af toppen for at komme ned, hvor plankerne kan få en vis bredde.

Skær plankerne

For at det første snit bliver nogenlunde lige, bygger vi en lille ramme af træ og skruer den fast i stammen. Nu har savværket en plan flade at hvile på ved det første snit. Herefter fjernes rammen og den første planke, hvorefter vi kan skære resten af stammen til planker.

Vi har valgt en tykkelse på 3,5 cm, men savværket kan justeres, så du kan skære planker med en tykkelse på helt op til 30 cm.

1 Læg trærammen til rette på stammen, og tjek med et vaterpas, at den ligger nogenlunde lige. Bliver det første snit lige, bliver det nemlig væsentligt nemmere at lave de næste snit lige.

2 Skru rammen fast i stammen. Vær opmærksom på, at skruerne ikke må være så lange, at de kan gå igennem den øverste planke. Da vi bruger 38 x 73 mm lægter, er 5 x 50 mm skruer velegnede.

3 Indstil savværket til en planketykkelse på ca. 10 cm. På den måde tager vi højde for trærammens tykkelse, samtidig med at vi kommer ca. 6 cm ned i stammen, så vi kan få lidt bredde på plankerne.

Træk savværket stille og roligt gennem stammen med den ene hånd på savværkets håndtag og den anden på motorsaven. Sørg for, at savværket hele tiden hviler på rammen, når du trækker.

5 Fjern den øverste planke, og indstil saven til den ønskede planketykkelse, nu hvor trærammen ikke skal bruges længere. Vi vælger en tykkelse på 3,5 cm.

6 Placér så meget af savværket som muligt på stammen, og skær dig langsomt igennem. Når du er 15-20 cm inde i stammen, bliver det nemmere, da hele savværket så kan hvile på stammen.

7 Træk saven gennem resten af stammen, og slå eventuelt et par kiler i, hvis du fornemmer, at planken klemmer om motorsavens sværd. Risikoen for dette stiger typisk med længden af plankerne.

Træk sawen det sidste stykke, og sluk den, lige så snart kæden kommer til syne. Her gælder det om ikke at trække for hårdt, så sawen risikerer at "smutte", når den slipper stammen.

Løft den første hele planke af. Det skal gerne være sådan, at overfladen er plan uden hak og riller. Skulle der være lidt ujævnheder, kan det klares med en tykkelseshøv, når plankerne er tørret helt op.

Gentag processen, og skær så mange planker, som stammen tillader. Når først du har det rette håndslag, tager det ikke mange minutter at skære en planke.

Let arbejdet med sulfo

Er træet så tørt, at kæden sætter sig fast, kan du med fordel hælde lidt vand blandet med sulfo på stammen. Du kan også bruge fortyndet sprinklervæske. Det giver kæden bedre arbejdsbetingelser.

Hjælp fra et trækspil

Er stammen meget tør, eller skal du skære en ekstra lang stamme, kan du benytte dig af et trækspil som dette. Ved at montere spillet på savværket og gøre wiren fast med en skrue i endetræet kan du trække sawen støt og roligt gennem stammen ved at dreje på håndtaget.

Wiren sømmes eller skrues fast.

Nu er der blot tilbage at klodse plankerne op og lade dem tørre langsomt op. Ud af en stamme med en diameter på 30 cm fik vi fire brede planker med en tykkelse på 3,5 cm.